

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 5. joulukuuta 2008 (16.12)
(OR. en)**

16882/08

LIMITE

**AGRILEG 223
ENV 961**

ILMOITUS

Lähetäjä: Pääsihteeristö
Päivämäärä: 5. joulukuuta 2008
Asia: Muuntogeeniset organismit (GMO)
– Neuvoston päätelmät

Neuvosto (ympäristö) antoi kokouksessaan 4. joulukuuta 2008 liitteenä olevat päätelmät.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT MUUNTOGEEENISISTÄ ORGANISMEISTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

KATSOO seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisöllä on kattavat muuntogeenisten organismien luvanantoa koskevat säädökset, joilla pyritään varmistamaan ympäristön, ihmisten ja eläinten korkeatasoinen suojelu muuntogeenisten organismien mahdollisesti aiheuttamien riskien osalta ja ottamaan huomioon ennalta varautumisen periaate.

(2) Tiedeyhteisön piirissä ja yhteiskunnan eri tahoilla muuntogeeniset organismit, erityisesti muuntogeenisten kasvien (GMP) viljely, herättää keskustelua ja kysymyksiä niiden mahdollisista vaikutuksista terveyteen, ympäristöön ja ekosysteemeihin.

(3) Siksi on pyrittävä tehostamaan kyseisten säädösten täytäntöönpanoa, jotta EY:n lainsäädännön asettamiin tavoitteisiin päästäisiin paremmin, ottaen huomioon, että hakemusten käsittelyn jatkuminen ilman turhia viiveitä sekä asiaa koskevien EY:n kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen ovat tarpeen.

NEUVOSTO, joka

PITÄÄ seuraavia aloja erityisen tärkeinä tässä yhteydessä:

(i) *Ympäristöarvioinnin ja tarkkailujärjestelyjen tehostaminen*

1. KOROSTAA TARVETTA yhdenmukaistaa lisää jäsenvaltioiden arviointikäytäntöjä ja samalla varmistaa kunkin muuntogeenisen kasvin tapauskohtainen analyysi ja ottaa huomioon ekosysteemien tai ympäristöjen ja sellaisten erityisten maantieteellisten alueiden ominaispiirteet, joilla muuntogeenisiä kasveja voidaan viljellä voimassaolevan lainsäädännön nojalla;

2. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ komission EFSAlle osoittamaa toimeksiantoa jatkaa vuoden 2008 maaliskuussa aloitettua ympäristöriskien arviointia koskevien suuntaviivojensa tarkistustyötä ja saattaa se päätökseen viimeistään vuoden 2010 maaliskuussa; PYYTÄÄ, että tämä työ saatetaan mahdollisuuksien mukaan päätökseen ennen vuoden 2010 maaliskuuta, kunhan se ei vaikuta kuulemismenettelyn laatuun. KEHOTTAÄ jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden toimivaltaiset tieteelliset elimet osallistuvat täysimääräisesti kuulemiseen, jonka EFSA järjestää suuntaviivojensa tarkistamisen yhteydessä, ja että ne toimittavat osuutensa hankkeeseen annetussa määräajassa;
3. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että komission EFSAlle osoittama toimeksianto kehittää edelleen ja ajantasaistaa muuntogeenisten organismien ympäristöriskien arviointia koskevia suuntaviivojaan, sisältää erityisesti muuntogeenisten organismien pitkän aikavälin ympäristövaikutusten yksityiskohtaisen arvioinnin ja kattaa seuraavat alat: geenimuunneltujen kasvien mahdollisten muihin kuin kohdeorganismeihin kohdistuvien vaikutusten ympäristöriskien arviointi, kenttätutkimuksia koskevien kriteereiden kehittäminen geenimuunneltujen kasvien mahdollisten ekologisten vaikutusten arvioimiseksi vastaanottavissa ympäristöissä, sellaisten EU:n maantieteellisten alueiden kartoittaminen, joille voidaan levittää geenimuunneltuja kasveja, asianmukaisten tekniikoiden valinta geenimuunneltujen kasvien mahdollisten pitkän aikavälin vaikutusten arvioimiseksi, kokeelliset ja teoreettiset menetelmät mukaan lukien, sekä suositukset asiaa koskevien perustietojen vahvistamiseksi;
4. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että tätä varten toimeksiantoon kuuluu kaikkien geenimuunneltujen kasvien, myös direktiivin 91/414/ETY soveltamisalaan kuuluvia tehoaineita tuottavien geenimuunneltujen kasvien ja rikkakasvien torjunta-aineita sietävien geenimuunneltujen kasvien arvioimista koskevien kriteereiden ja vaatimusten tarkasteleminen, silmällä pitäen niiden uudelleen tarkastelua, jos se on tarpeellista; KOROSTAA erityisesti, että on tutkittava rikkakasvien torjunta-aineita sietävien geenimuunneltujen kasvien aiheuttamien, rikkakasvien torjunta-aineiden käytössä tapahtuneiden muutosten mahdollisia ympäristövaikutuksia ja varmistettava direktiivin 91/414/ETY soveltamisalaan kuuluvia tehoaineita tuottavien geenimuunneltujen kasvien riskinarviointien ja vastaavien kasvinsuojeluaineiden riskinarviointien välinen johdonmukaisuus; PALAUTTAA MIELEEN, että kasvinsuojeluaineiden käyttö tarkoittaa luvanantoa kansallisella tasolla, ja KOROSTAA, että direktiivin 2001/18/EY ja kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskevan neuvoston direktiivin 91/414/ETY täytäntöönpanosta vastaavien toimivaltaisten komission ja kansallisen tason viranomaisten on TARPEEN koordinoitava toimensa mahdollisimman pitkälti;

5. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ komission aikomusta antaa kyseisten suuntaviivojen asianmukaisen komiteamenettelyn mukaisesti hyväksyttävälle tarkistetulle versiolle normatiivinen luonne jäsenvaltioiden ottamiseksi täysin mukaan niiden laatimiseen ja hyväksymiseen tämän kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden lopullisiin kantoihin komission aikana ehdottamaan tekstiin nähden. MUISTUTTAA, että näissä suuntaviivoissa on noudatettava direktiivin 2001/18/EY liitteissä esitettyjä riskien arviointia koskevia perusteita ja että nämä suuntaviivat on tarvittaessa saatettava ajan tasalle säännöllisin väliajoin tieteellisen tiedon ja analyysimenetelmien jatkuvan kehittymisen vuoksi;
6. KOROSTAA, että luvanhaltijoiden suorittama säännöllinen ja perusteellinen tarkkailu kullekin muuntogeeniselle organismille soveliaiden menettelyjen mukaisesti on välttämätöntä mahdollisten haitallisten vaikutusten havaitsemiseksi; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission laatimaan malliin säännöllistä tarkkailua koskevaksi raportiksi, johon kaikki luvanhaltijoiden tarkkailua koskevat asiaankuuluvat tiedot voidaan kerätä yhdenmukaisella tavalla; KOROSTAA kansallisella tasolla toteuttavien tarkkailutoimien tärkeyttä ja KEHOTTAÄ jäsenvaltioita harkitsemaan omien tarkkailutoimintojensa kehittämistä ja toteuttamista sekä tarkkailun tulosten toimittamista edelleen mahdollisimman pian luvanhaltijoiden oikeudellisesta vastuusta riippumatta. PALAUTTAA MIELEEN, että tällaisen tarkkailun tulokset on saatettava suuren yleisön saataville; KEHOTTAÄ komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kaikkia tarkkailutoimien yhteydessä saatuja tietoja koskevat asianmukaiset jatkotoimet. Tällaisten luvansaantia seuraavien väli vuosien tarkkailutoimien jatkotoimien olisi tarvittaessa vahvistettava päätuloksia, jotta ratkaistaan vuorovaikutteiset tai kumulatiiviset vaikutukset, joita on vaikea täysin arvioida yhtenä vuonna. PALAUTTAA MIELEEN, että jos saadaan uusia tietoja muuntogeenisten organismien riskistä ihmisten terveydelle tai ympäristölle, toimivaltaisen viranomaisen on laadittava arviointiraportti, jossa ilmoitetaan, onko myönnetyn luvan edellytyksiä tarkistettava ja miten niitä olisi tarkistettava tai olisiko myönnetty lupa peruutettava, jotta toisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voisivat arvioida asiaa.

(ii) *Sosioekonomisten hyötyjen ja riskien arviointi*

7. HUOMAUTTAA, että asetuksen 1829/2003 nojalla arvioitavaan muuntogeeniseen organismiin liittyvät muut perustellut tekijät voidaan ottaa riskien arviointia seuraavassa riskinhallintaprosessissa huomioon tietyin edellytyksin osana tapauskohtaista tarkastelua. Riskien arvioinnissa otetaan huomioon ympäristö sekä ihmisten ja eläinten terveys. HUOMAUTTAA, että direktiivin 2001/18/EY nojalla komission on toimitettava direktiivin täytäntöönpanosta erityiskertomus, johon kuuluu muun muassa muuntogeenisen organismin tarkoituksellista levittämistä ja markkinoille saattamista koskevien sosioekonomisten vaikutusten arvioiminen.

KEHOTTAJAA jäsenvaltioita keräämään ja vaihtamaan merkityksellisiä tietoja muuntogeenisen organismin markkinoille saattamista koskevista sosioekonomisista vaikutuksista, sosioekonomiset hyödyt ja riskit sekä maataloudellinen kestävyys mukaan lukien, vuoden 2010 tammikuuhun mennessä. KEHOTTAJAA komissiota toimittamaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 2010 kesäkuuhun mennessä jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin perustuvan kertomuksen asianmukaista harkintaa ja jatkokeskusteluja varten.

(iii) *Asiantuntemuksen parempi käyttö*

8. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI EFSA:n vuodesta 2006 lähtien toteuttamiin pyrkimyksiin ja toimiin avoimuuden lisäämiseksi sen suhteen, miten se ottaa jäsenvaltioiden huomautukset huomioon lausunnoissaan;

9. KOROSTAA jäsenvaltioiden keskeistä asemaa arviointiprosessissa, erityisesti kun on kyse viljelykseen tarkoitetuista muuntogeenisistä organismeista, ja KEHOTTAÄ kaikkia jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti arviointiprosessiin; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE EFSA:n ehdotuksen, jonka mukaan riskinarvioinnin tehtäväkseen saaneen jäsenvaltion lisäksi mukaan otetaan suoraan myös muita jäsenvaltioita suorittamaan riskinarviointia, KOROSTAA, että kyseisen ehdotuksen avulla jäsenvaltiot voidaan ottaa paremmin mukaan riskinarviointiin ja erityiset kansalliset tai alueelliset piirteet voidaan ottaa paremmin huomioon; PYYTÄÄ jäsenvaltioita esittämään näkemyksensä riskinarviointikaudella kerätyistä tiedoista; KOROSTAA, että jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus esittää näkemyksensä riskinarviointikaudella kerätyistä lisätiedoista menettelyn kestoja pidentämättä, jotta EFSA saisi tietää niiden näkemyksen tarkastellusta asiasta kokonaisuudessaan, ja että niiden huolenaiheet olisi otettava asianmukaisesti huomioon.
10. KEHOTTAÄ elintarviketurvallisuusviranomaista (EFSA) ja jäsenvaltioita jatkamaan laajan, kaikkia tieteenaloja, myös ekologisia kysymyksiä käsitteleviä, edustavien eurooppalaisten tieteellisten elinten verkoston muodostamista arvioimaan asetuksen (EY) 178/2002 36 artiklan mukaisesti muuntogeenisten kasvien viljelyyn tai ihmisravinnoksi tai rehuksi käyttöön liittyviä riskejä ja varmistamaan näin tieteenharjoittajien välisen tehokkaan koordinoinnin ja yhteistyön; KOROSTAA olevan tärkeätä soveltaa täysimääräisesti asetuksen (EY) N:o 178/2002 30 artiklaa, jossa EFSAa vaaditaan pitämään huolta siitä, että varhaisessa vaiheessa havaitaan mahdolliset eroavuudet tieteellisten lausuntojen välillä, ja tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden ja kansallisten elinten kanssa riidanalaisten tieteellisten kysymysten ratkaisemiseksi tai selventämiseksi;
11. KOROSTAA, että jäsenvaltioiden ja komission olisi huolehdittava siitä, että muuntogeenisten organismien tarkoitukselliseen levittämiseen tai markkinoille saattamiseen liittyviä mahdollisia riskejä tutkitaan systemaattisesti ja riippumattomasti. TOTEAA, että yhteisön ja jäsenvaltioiden olisi budjettimenettelyjensä mukaisesti taattava tällaiselle tutkimukselle riittävät resurssit ja että kaiken asiaan liittyvän materiaalin olisi oltava riippumattomien tutkijoiden käytettävissä kuitenkin teollisuus- ja tekijänoikeuksia kunnioittaen, KEHOTTAÄ jäsenvaltioita ja komissiota keräämään ja vaihtamaan tätä tutkimusta koskevia tietoja;

(iv) *Eurooppalaiset siementen pakkausmerkintöjen raja-arvot*

12. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että siementen merkintärajojen vahvistamista koskevat komission vaikutustutkimukset saadaan lähiaikoina päätökseen;
13. VAHVISTAA, että Euroopan tasolla on määriteltävä asiaankuuluvien kriteerien kuten lajikekohtaisten kriteerien ja tieteellisen tiedon perusteella yksi tai useampi pakkausmerkintöjen raja-arvo ilmaisemaan sallittujen muuntogeenisten organismien satunnaista esiintymistä tavanomaisissa siemenissä; KOROSTAA, että kyseiset raja-arvot on asetettava alhaisimmalle sellaiselle tasolle, joka on käyttökelpoinen, kohtuullinen ja toimiva kaikkien taloudellisten toimijoiden kannalta, ja että näillä raja-arvoilla on varmistettava tuottajien ja kuluttajien valinnanvapaus tasapuolisesti tavanomaisten, luonnonmukaisten ja muuntogeenisten tuotteiden välillä;
14. KEHOTTA komissiota hyväksymään mahdollisimman pian asianmukaiset raja-arvot päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ja ottaen huomioon uusimmat tieteelliset havainnot ja tiedot siementen jalostukseen, lisäämiseen, kaupan pitämiseen ja käyttöön liittyvästä hajaantumisen ja satunnaisesta esiintymisestä ja sekoittumisesta.

(v) *Haavoittuvat ja/tai suojellut alueet*

15. KOROSTAA, että jäsenvaltioiden alueelliset ja paikalliset ominaispiirteet erityisesti sellaisten ekosysteemien tai ympäristöjen ja erityisten maantieteellisten alueiden tapauksessa, jotka ovat erityisen arvokkaita biologisen monimuotoisuutensa tai erityisten maatalouskäytäntöjensä vuoksi, on otettava täysin huomioon voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen;

16. KOROSTAA, että viljeltäviä muuntogeenisiä organismeja koskevien nykyisten lupamenettelyjen puitteissa voidaan toteuttaa tapauskohtaisesti erityisiä hallinnollisia tai rajoittavia toimenpiteitä, kieltävät toimenpiteet mukaan lukien, jotta varmistetaan biologisen monimuotoisuuden suojelu herkissä ekosysteemeissä, kuten direktiivien 79/409/ETY ja 92/43/ETY mukaisesti Natura 2000 -verkostoon kuuluviksi määritellyillä alueilla, tieteellisten tietojen pohjalta tehdyn ympäristöriskinarvioinnin perusteella; TOIVOO, että tällaisiin ekosysteemeihin kiinnitettäisiin siksi erityistä huomiota; KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja luvanhakijoita antamaan asianmukaiset tiedot arviointimenettelyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa; HUOMAUTTAA, että yhteisön lainsäädännön mukaisesti, johon sisältyy ennalta varautumisen periaate, maataloudellisen ja ympäristön kannalta erityiset alueet, myös pienet erilliset saaret, saattavat edellyttää tapauskohtaisesti erityisiä hallinnollisia tai rajoittavia toimenpiteitä, myös muuntogeenisten kasvien viljelyn kieltäviä toimenpiteitä.
17. HUOMAUTTAA, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä muuntogeenisten kasvien viljelyn sääntelemiseksi kansallisten rinnakkaiseloa koskevien toimenpiteiden puitteissa direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklan mukaisesti, ottaen huomioon komission suosituksen 2003/556/EY; TOTEAA, että komissio antaa vuonna 2009 kertomuksen rinnakkaiseloa koskevien kansallisten strategioiden täytäntöönpanosta jäsenvaltioilta saatujen tietojen perusteella;
18. TOTEAA, että muuntogeenisistä organismeista vapaita vyöhykkeitä voidaan luoda vapaaehtoisella sopimuksella, joka asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti voi olla hiljainen sopimus kyseisen alueen taloudellisten toimijoiden välillä, ja että valinnanvapauden takaamiseksi kaikille asianomaisille toimijoille on tiedotettava aikomuksesta luoda muuntogeenisistä organismeista vapaa vyöhyke.